

Rahvusoper tahab Estonia laiendamist takistavate muinsuskaitsekordade muutmist

Rahvusoper Estonia tegi muinsuskaitseametile ettepaneku lõpetada Tallinna vanalinna muinsuskaitset puudutavate eelnõude menetlemine praegusel kujul, kuna need takistaksid ooperiteatri juurdeehituse rajamist. Ameti sõnul peaks aga juurdeehitust hakkama kavandama teisiti.

Rahvusoper Estonia direktor Ott Maaten tegi muinsuskaitseametile ettepaneku lõpetada Tallinna vanalinna muinsuskaitseala kaitsekorra ja Tallinna linnakindlustuste kultuurimälestiseks olemise muutmise eelnõude menetlemised.

Maaten ütles ERR-ile, et riigikogu lisas Estonia juurdeehituse 2021. aastal riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise pingeritta. Uued eelnõud aga välistaks seesugused ehitustööd. Seega, toonitas Estonia direktor, on praegu eelnõude ja riigikogu otsuse vahel selge vastuolu.

Eelnõust sünnib omakorda aga määrus, millele peavad heakskiidu andma kultuuriminister ja valitsus. "Seda (määrust – toim.) n-õ kinnitada sellisel kujul täna ei saaks, see oleks selgelt vastuollu minek seadusandluse põhimõtetega," rõhutas Maaten. Ta lisas, et need tuleks ennekoike viia vastavusse riigikogu otsusega.

Kaitsekorra eelnõu järgi oleks keelatud nii juurdeehitused kui ka uued hooned

Rahvusoperi juurdeehitust on Maateni sõnul võimalik rajada vaid ooperimaja taha jäävale kinnistule, mis külgneb Pärnu maanteega. Seega ehitataks plaani järgi uued ruumid Tammsaare pargi Turuplatsi osale, kuid see asub kaitsekorra eelnõu järgi muinsuskaitseala piirkonnas nr 2.

Sinna piirkonda aga uut hoonestust üldjuhul ei rajata ning fookus on hoopis haljas- ja rekreatsioonialade ning jalakäija ja rattasõbralikku avalikku ruumi loomisel. Lisaks on Tammsaare park ka väärtuslik haljasala, kuhu ei ole eelnõu järgi uute ehitiste püstitamine üldse lubatud.

err.ee

Kultuuriminister
Rahvusoper Estonia
Estonia teater
Ott Maaten
Teater

Maaten ütles, et Tammsaare park ei ole kunagi varem olnud Tallinna ajalooline haljasala, kuid praegu on ta selleks liigitatud. Ka see tekitab direktori sõnul palju segadust.

Kuna parki jäävad arheoloogiamälestised, näeb ka Tallinna linnakindlustuste kultuurimälestiseks olemise eelnõu ette ala kaitsevööndisse jäämise.

Mitmed ehitatud hooned on eelnõuga vastuolus

Lisaks selgitas Maaten, et Tallinnas on kokku 11 hoonet, mis on ehitatud olles vastuolus kaitsekorra eelnõuga. Nendeks on näiteks Vabamu, Taani saatkond, Inglise kolledži ujula ja ka Vabaduse väljaku parkla.

"Ma tahaks eriti toonitada seda, et kõik need /.../ 11 ehitist, valdav osa neist on ehitatud sellel perioodil, kui Tallinn juba oli arvatud UNESCO maailmapärandi nimekirja. Kui lisada juurde ka praegu töös olev reaalkooli juurdeehitis, mis on praegu selle eelnõuga selgelt vastuolus," sõnas direktor.

Muinsuskaitseamet: Estonia laiendamiseks tuleks otsida alternatiivseid viise

Muinsuskaitseameti vanalinnade nõunik Kaarel Truu ütles ERR-ile, et amet töötleb Estonia tehtud ettepanekud läbi ning konsulteerib Tallinna linna esindajatega ja võimalusel täiendab kaitsekorra dokumenti.

Seniks aga menetletakse Tallinna vanalinna muinsuskaitseala kaitsekorra eelnõud edasi ning seni avaldatud ooperiteatri juurdeehituse eskiiside asemel võiks hakata otsima ka alternatiivseid lahendusi.

Truu selgitas, et eelnõus on kirjas, et kohtades, kus enne Teist maailmasõda on olnud parki teenindavad või linnakindlustustega seotud hooned, võib hoonete mahud taastada ning on lubatud ka parki teenindava ühe maapealse korrusega väikese juurdeehitise lisamine. Selleks võib olla näiteks tuulekoda või liftišaht, mis on vajalikud hoone toimimiseks.

"On selge, et esialgu välja pakutud ja meedias kajastatud Estonia juurdeehituse lahendust ei saa "väikesemahuliseks" nimetada ning muinsuskaitseamet, ametit nõustavad

eksperdikogud ning paljud ekspertorganisatsioonid on olnud seisukohal, et algselt välja pakutud lahendusele selles kohas ruumi ei ole ning see ei tagaks mälestise ja muinsuskaitseala väärtuste säilimist," sõnas Truu.

Ta tõi välja, et Estonia ooperiteatri ja Pärnu mnt vaheline ala on ka looduskaitsealuse pargi osa. Pargiala kuulub aga Tallinna linnale, kes samuti pole Truu sõnul pidanud võimalikuks sellises mahus juurdeehituse rajamist.

"Seega tuleb Estonia laiendamiseks otsida alternatiivseid viise, mis tagaksid Tammsaare pargi ning ajaloolise teatrihoone välisilme ja vaadeldavuse oluliselt parema säilimise kui senised meedias kajastatud eskiisid," ütles Truu.

Nõuniku sõnul saabus avaliku väljapaneku tagasisidena peale Estonia teatrilt tulnud kirja veel üks Estonia juurdeehitust toetav ning kolm juurdeehitust mittetoetavat seisukohta.

Toimetaja:

Grete-Liina Roosve, Maria Kruusement